

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKI FAKULTET OSIJEK

P R A V I L N I K
o završnim i diplomskim radovima
te diplomskim ispitima

Osijek, srpanj 2024.

Na temelju članka 19., stavka 3. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN br. 119/22.) (u daljnjem tekstu: Zakon), članka 169. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, članka 83., stavka 1. Statuta Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek te članka 62. Pravilnika o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultetsko Vijeće na svojoj IX. izvanrednoj sjednici u akademskoj godini 2023./2024. održanoj dana 9. srpnja 2024. godine pod točkom 3. dnevnog reda, donijelo je

P R A V I L N I K

o završnim i diplomskim radovima te diplomskim ispitima

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Pravilnikom o završnim i diplomskim radovima te diplomskim ispitima (u daljnjem tekstu: Pravilnik) uređuju se pitanja vezana uz izradu završnog i diplomskog rada, polaganje diplomskog ispita, prava i obveze studenata, mentora, povjerenstava i odbora te ostala pitanja u vezi završnih i diplomskih radova na studijima Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek (u daljnjem tekstu: Fakultet).
- (2) Izrazi koji se koriste u ovome Pravilniku, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

Članak 2.

- (1) Student sveučilišnog prijediplomskog studija obvezan je, na kraju studija, izraditi završni rad.
- (2) Student sveučilišnog diplomskog studija obvezan je, na kraju studija, izraditi diplomski rad i položiti diplomski ispit. Obrana diplomskog rada je javna i smatra se diplomskim ispitom.
- (3) Završnim, odnosno diplomskim radom, student treba dokazati da je sposoban primjenjivati znanje stečeno tijekom studija i pokazati da može uspješno rješavati zadatke svoje struke na razini stručnog naziva stečenog diplomom.

II. ODBOR ZA ZAVRŠNE I DIPLOMSKE ISPITE

Članak 3.

- (1) Odbor za završne i diplomske ispite (u daljnjem tekstu: Odbor) je stalno stručno tijelo Fakultetskog vijeća koje je nadležno za provođenje postupaka vezanih uz izradu završnih radova na sveučilišnim prijediplomskim te diplomskim radova i diplomskih ispita na sveučilišnim diplomskim studijima.
- (2) Odbor ima sedam (7) članova koje imenuje Fakultetsko vijeće na prijedlog dekana. Mandat članova Odbora traje tri (3) godine sukladno Statutu Fakulteta. Ista osoba može biti ponovno imenovana.
- (3) Odboru u radu pomaže voditelj Ureda za studente i studije koji priprema materijale za sjednice Odbora. Voditelj Ureda za studente i studije može sudjelovati na sjednicama Odbora bez prava glasa.
- (4) Predsjednik Odbora je prodekan za nastavu i studente.
- (5) Članovi Odbora su nastavnici Fakulteta izabrani na znanstveno-nastavna radna mjesta.
- (6) Sjednice Odbora saziva predsjednik Odbora prema potrebi, a najmanje dva (2) puta godišnje tijekom akademske godine, u lipnju i rujnu.

III. MENTORI

Članak 4.

- (1) Studenta u izradi završnog rada vodi mentor kojeg na prijedlog studenta, a uz njegovu prethodnu suglasnost o prihvaćanju mentorstva (Obrazac Z1), imenuje Odbor.
- (2) Za izradu završnog rada odobrava se jedan mentor, a komentorstvo nije predviđeno.
- (3) Studenta u izradi diplomskog rada vodi mentor kojeg na prijedlog studenta, a uz njegovu prethodnu suglasnost o prihvaćanju mentorstva, (Obrazac D1) imenuje Fakultetsko vijeće.
- (4) Ukoliko tema diplomskog rada obuhvaća više različitih područja rada moguće je studentu imenovati komentora.

Članak 5.

- (1) Mentori završnih odnosno diplomskih radova mogu biti nastavnici Fakulteta zaposleni na znanstveno-nastavnom radnom mjestu te suradnici zaposleni na radnom mjestu višeg asistenta koji sudjeluju u nastavnom procesu sveučilišnog prijediplomskog odnosno sveučilišnog diplomskog studija na kojem se prijavljuje završni odnosno diplomski rad.
- (2) Komentori diplomskih radova mogu biti nastavnici Fakulteta zaposleni na znanstveno-nastavnom radnom mjestu te suradnici zaposleni na radnom mjestu višeg asistenta koji sudjeluju u nastavnom procesu sveučilišnog prijediplomskog odnosno diplomskog studija na kojem se prijavljuje diplomski rad, vanjski suradnici Fakulteta zaposleni na znanstveno-nastavnom, naslovnom znanstveno-nastavnom, nastavnom, odnosno znanstvenom radnom mjestu koji na temelju posebnog ugovora sudjeluju u izvođenju nastave na preddiplomskom i/ili diplomskom sveučilišnom studiju Fakulteta te stručnjaci iz gospodarstva ili drugih institucija zaposleni na znanstvenom radnom mjestu.

Članak 6.

- (1) Imenovani mentor obvezan je uputiti studenta u metodologiju izrade završnog ili diplomskog rada te ga savjetovati prilikom izrade i pisanja rada.
- (2) Imenovani mentor obvezan je omogućiti studentu uvid u dokumente vezane uz prijavu i izradu završnog ili diplomskog rada te voditi računa da je rad napisan i tehnički usklađen s Uputama za pisanje završnog i diplomskog rada.
- (3) Imenovani mentor odgovoran je za provjeru izvornosti rada u dostupnom sustavu za provjeru izvornosti radova na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (Obrazac Z2 za završni rad, Obrazac D2 za diplomski rad).

Članak 7.

- (1) Ista osoba može u jednoj akademskoj godini preuzeti mentorstvo na broj završnih radova određen Odlukom Fakultetskog vijeća o uravnoteženju distribucije radnog opterećenja mentorstva završnih i diplomskih radova za promatranu akademsku godinu.
- (2) Odluka navedena u stavku 1. ovog članka donosi se na početku akademske godine temeljem broja studenata upisanih u završnu godinu studija te broja zaposlenika na radnim mjestima koji u promatranj akademskoj godini ispunjavaju kriterije za mentorstvo.

IV. ODOBRAVANJE TEME

Članak 8.

- (1) Studentu se odobrava tema završnog odnosno diplomskog rada tijekom semestra u kojem ga student upisuje. Teme studenti samostalno dogovaraju s odabranim mentorima, a tema rada mora doprinositi ishodima studijskog programa.

- (2) U Zahtjevu za dodjelu teme završnog rada (Obrazac Z1) navodi se naslov teme završnog rada na hrvatskom i engleskom jeziku, kratko obrazloženje teme te mentor koji će voditi izradu rada.
- (3) U Zahtjevu za dodjelu teme diplomskog rada (Obrazac D1) navodi se naslov teme diplomskog rada na hrvatskom i engleskom jeziku, te kratko obrazloženje odabrane metodologije rada. Također se u zahtjevu predlaže Povjerenstvo za ocjenu i obranu diplomskog rada (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).
- (4) Zahtjev za prijavu teme završnog odnosno diplomskog rada potpisuje mentor.
- (5) Ukoliko je Zahtjev za dodjelu teme završnog, odnosno diplomskog rada nejasan ili nedorečen u odnosu na naslov, obrazloženje teme, mentora ili sastav povjerenstva, Odbor ga može vratiti na doradu, a ukoliko niti nakon dorade nije zadovoljavajući, Odbor ga može odbiti.

Članak 9.

- (1) Tema završnog rada odobrava se iz područja koja se poučavaju na Fakultetu u okviru sveučilišnog prijediplomskog studija koji je student upisao. Tema diplomskog rada odobrava se iz područja koja se poučavaju na Fakultetu u okviru sveučilišnog prijediplomskog odnosno sveučilišnog diplomskog studija koji je student upisao.
- (2) Tema završnog, odnosno diplomskog rada odobrava se na dvije godine. Ukoliko student ne izradi završni odnosno diplomski rad u navedenom roku, vrši se obnova teme ili mu se dodjeljuje nova tema odnosno imenuje novi mentor.
- (3) Teme završnih radova i mentore istih odobrava Odbor (Obrazac Z1).
- (4) Teme diplomskih radova, mentore i sastav povjerenstva za ocjenu i obranu diplomskih radova odobrava Fakultetsko vijeće na prijedlog Odbora (Obrazac D1).
- (5) Dekan Fakulteta potpisom Zahtjeva potvrđuje odobrenje teme i mentora te sastava Povjerenstva na Fakultetskom vijeću (Obrazac D1).

Članak 10.

- (1) Ukoliko praktični dio rada uključuje istraživanje na ljudima koje zahtijeva odobrenje Etičkog povjerenstva za istraživanje na ljudima student i mentor su isto dužni ishoditi prije prijave teme te odluku Etičkog povjerenstva priložiti uz obrazac prijave teme. Preslika odluke Etičkog povjerenstva obvezno se stavlja u prilogu diplomskog rada.
- (2) Ukoliko se istraživanje provodi izvan Fakulteta student i mentor dužni su uz obrazac prijave teme priložiti suglasnost čelnika tvrtke ili ustanove u kojoj bi se istraživanje provelo. Suglasnost mora sadržavati jasne informacije o tome na koji način je ustanova uključena i ukoliko je potrebno odobrenje za raspolaganje prikupljenim podacima te mora biti ovjerena od strane čelnika ustanove na kojoj se istraživanje provodi. Preslika suglasnosti ustanove obvezno se stavlja u prilog diplomskog rada.

Članak 11.

U iznimnim slučajevima moguća je promjena teme i/ili mentora završnog, odnosno diplomskog rada na inicijativu studenta ili mentora. Zahtjev za promjenu podnosi se Odboru putem obrasca Z1p za završni, odnosno obrasca D1p za diplomski rad.

Članak 12.

- (1) Povjerenstvo za ocjenu i obranu diplomskog rada čine mentor i dva (2) nastavnika/znanstvenika/suradnika zaposlena na radnom mjestu višeg asistenta iz područja diplomskog rada, pri čemu je jedan od njih predsjednik Povjerenstva. Predsjednik Povjerenstva mora biti nastavnik Fakulteta zaposlen na znanstveno-nastavnom radnom mjestu ili suradnik Fakulteta zaposlen na radnom mjestu višeg asistenta.
- (2) Mentor ne može biti predsjednik Povjerenstva.

V. IZRADA ZAVRŠNOG I DIPLOMSKOG RADA

Članak 13.

- (1) Završni odnosno diplomski rad, mora biti takav da ga student može izraditi u okviru satnice predviđene studijskim programom.
- (2) Završni rad može obuhvaćati obradu samo literaturnih podataka o odabranoj temi, pregledni rad, ili uključivati i obradu podataka dobivenih temeljem istraživanja, kada sadrži i teorijski i eksperimentalni dio.
- (3) Diplomski rad mora sadržavati obradu eksperimentalnim putem dobivenih podataka iz istraživanja.

Članak 14.

- (1) Ako je student tijekom studija izradio jedan ili više radova koji po svom sadržaju i opsegu odgovaraju završnom radu, Odbor na prijedlog mentora može taj rad priznati kao završni.
- (2) Ako je student tijekom studija izradio jedan ili više radova koji po svom sadržaju i opsegu odgovaraju diplomskom radu, Fakultetsko vijeće na prijedlog mentora i Odbora može taj rad priznati kao diplomski.
- (3) Odbor odnosno Fakultetsko vijeće može istim postupkom priznati kao završni odnosno diplomski rad i izum, tehničko unapređenje i sl., ako po svom sadržaju odgovara završnom, odnosno diplomskom radu.

Članak 15.

- (1) Završni i diplomski rad mora biti napisan i tehnički uređen sukladno Uputama za pisanje završnog odnosno diplomskog rada, koje čine sastavni dio ovog Pravilnika.
- (2) Završni odnosno diplomski rad mora biti napisan jasno i sažeto književnim hrvatskim jezikom ili iznimno, po odobrenju Fakultetskog vijeća na engleskom jeziku.

VI. PREDAJA I OCJENA ZAVRŠNOG I DIPLOMSKOG RADA

Članak 16.

- (1) Napisan završni odnosno diplomski rad student dostavlja putem elektroničke pošte mentoru i Odboru za završne i diplomske radove (ozd@ptfos.hr). Mentor je dužan zaprimljeni rad pregledati u roku od trideset (30) radnih dana od primitka.
- (2) Ako predani završni odnosno diplomski rad, po mišljenju mentora, ne zadovoljava svojom kvalitetom i opsegom, vraća se studentu na dopunu i korekcije.
- (3) Ako i nakon dorade rada mentor ne prihvati rad, student se upućuje na ponovno pokretanje postupka dodjele teme završnog, odnosno diplomskog rada i imenovanja mentora.

Članak 17.

- (1) Završni rad u inačici koju je mentor prihvatio, student predaje mentoru putem elektroničke pošte uz istovremeno dostavljanje voditelju Ureda za studente i studije.
- (2) Mentor je dužan u roku od najviše 8 dana ispuniti Potvrdu o prihvaćanju i izvornosti konačne inačice završnog rada (Obrazac Z2) te ju dostaviti voditelju Ureda za studente i studije.
- (3) Student može završni rad predati svaki mjesec osim kolovoza (a u skladu s akademskim kalendarom i planom ispitnih rokova) uz preduvjet da su prethodno izvršene sve druge studijske obveze.
- (4) Ured za studente i studije po ispunjavanju preduvjeta provodi ocjenu kroz ISVU sustav.
- (5) Prihvaćenu inačicu završnog rada putem elektroničke pošte Ured za studente i studije dostavlja knjižnici Fakulteta.

Članak 18.

- (1) Diplomski rad u inačici koju je mentor prihvatio, student u dogovoru s mentorom dostavlja imenovanim članovima Povjerenstva za ocjenu i obranu diplomskog rada u elektroničkom obliku na pregled.
- (2) Imenovani članovi Povjerenstva dužni su u roku od najviše petnaest (15) dana rad pregledati i studentu dostaviti prijedloge izmjena i dopuna ili informaciju o prihvatanju rada u zaprimljenom obliku.
- (3) Student je dužan u roku od najviše sedam (7) dana od zaprimanja mišljenja članova Povjerenstva korigirati rad sukladno smjernicama članova Povjerenstva i dostaviti im korigiranu inačicu.
- (4) Članovi Povjerenstva svoju suglasnost s finalnom zaprimljenom inačicom rada iskazuju potpisivanjem obrasca o ocjeni diplomskog rada (Obrazac D3) te putem istog obrasca u slučaju pozitivne ocjene predlažu termin javne obrane diplomskog rada.
- (5) Student je dužan pregledan i od strane mentora i Povjerenstva prihvaćen diplomski rad u tvrdom uvezu, najmanje jedan primjerak, predati voditelju Ureda za studente i studije najkasnije na dan obrane.
- (6) Uz diplomski rad u tvrdom uvezu student je dužan predati i prikladan elektronički medij s cjelovitim radom i dodatnom datotekom. Sadržaj dodatne datoteke mora biti napisan na hrvatskom i engleskom jeziku, a sadrži naslov rada, sažetak, ključne riječi i ime mentora. Elektronički medij se prilaže primjerku rada za knjižničnu arhivu.

Članak 19.

- (1) Student koji je odradio pregled literature potreban za provedbu diplomskog rada te odradio eksperimentalni dio istog, a ne planira završetak studija u tekućoj akademskoj godini prijavljuje napredak na diplomskom radu putem obrasca D4.
- (2) Obrazac D4 slijedom prethodno zaprimljene radne inačice diplomskog rada mentor predaje voditelju Ureda za studente i studije najkasnije do 15. rujna tekuće akademske godine.
- (3) Kao potvrdu navoda iz Obrasca D4 mentor je dužan na zahtjev Odbora dostaviti radnu inačicu rada na uvid.

VII. DIPLOMSKI ISPIT (OBRA NA DIPLOMSKOG RADA)

Članak 20.

- (1) Nakon što su mentor i članovi Povjerenstva prihvatili diplomski rad, mentor prijavljuje obranu diplomskog rada (Obrazac D5).
 - (2) Termin i lokaciju obrane diplomskog rada, na prijedlog mentora upućen putem obrasca D5, potvrđuje predsjednik Odbora.
 - (3) Obrana diplomskog rada prijavljuje se Uredu za studente i studije najkasnije sedam (7) dana prije utvrđenog roka za obranu.
 - (4) Uz prijavu se prilaže:
 - Izjava o vraćenim knjigama u knjižnicu Fakulteta
 - Izjava o izvršenju financijskih obveza prema Fakultetu
- Ured za studente i studije priložit će ostale potrebne dokumente.

Članak 21.

- (1) Obrana diplomskog rada je javna, a izvodi se sukladno prethodno utvrđenom protokolu u službenim prostorijama Fakulteta uz fizičku prisutnost ili udaljeno sudjelovanje studenta i članova Povjerenstva.
- (2) Obrana diplomskog rada može trajati najdulje 60 minuta. Usmeno izlaganje studenta može trajati najdulje 30 minuta.
- (3) Nakon što je izložio diplomski rad, student odgovara na pitanja članova Povjerenstva koja su iz područja teme diplomskog rada.

- (4) Povjerenstvo je dužno ocijeniti diplomski rad i obranu te potpisati Zapisnik o javnoj obrani diplomskog rada s upisanom ocjenom.
- (5) Rezultate obrane objavljuje predsjednik Povjerenstva neposredno nakon završetka postupka.

Članak 22.

- (1) Na obrani diplomskog rada vodi se zapisnik u koji se navode srednja ocjena iz ispita tijekom studija, imena članova Povjerenstva na obrani diplomskog rada i njihova pitanja na koja je student odgovarao, vrijeme početka i završetka obrane te ocjena.
- (2) Zapisnik vodi predsjednik Povjerenstva za ocjenu i obranu diplomskog rada, a potpisuju ga svi članovi Povjerenstva.

Članak 23.

Ako pristupnik ne uspije obraniti diplomski rad, Odbor ga upućuje na pripremu nove obrane.

VIII. EVIDENCIJE O ZAVRŠNIM I DIPLOMSKIM RADOVIMA TE DIPLOMSKIM ISPITIMA

Članak 24.

Fakultet putem Ureda za studente i studije vodi evidenciju o završnim radovima odnosno diplomskim radovima i ispitima, sukladno Zakonu.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

- (1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Fakulteta. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o završnim i diplomskim ispitima koji je donijelo Fakultetsko vijeće 26. ožujka 2010. godine, osim rokova definiranih u članku 8., stavku 1. i članku 19., stavku 2., koji stupaju na snagu od 1. listopada 2024. godine.
- (2) Sastavni dio ovog Pravilnika su Obrasci za evidentiranje postupka prijave, izrade, ocjene i obrane rada te Upute za pisanje završnog rada i diplomskog rada.
- (3) Postupci prijave tema završnih, odnosno diplomskih radova započeti prije stupanja na snagu ovog Pravilnika dovršit će se po odredbama Pravilnika o završnim i diplomskim ispitima koji je donijelo Fakultetsko vijeće 26. ožujka 2010. godine.

DEKAN

prof. dr. sc. Jurislav Babić

Pravilnik o završnim i diplomskim radovima te diplomskim ispitima objavljen je na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek dana 9. srpnja 2024. godine te je stupio na snagu dana 17. srpnja 2024. godine.

TAJNIK

Ana Doležal, mag. iur.